

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Deres ref.nr. 201502667

Dato. 1.9.2015

Innspill til høringsdokument om tariffer for uttak i distribusjonsnettet

Innledende merknader

Defo og KS Bedrift Energi har et felles nettariffutvalg. Medlemmene i utvalget er bredt sammensatt fra konsern, og rene nettselskap.

Behandlingen i vårt nettariffutvalg og tilbakemeldingene fra våre medlemmer gir oss en retning på vårt hørings svar redegjort for nedenfor.

Innledningsvis vil vi bemerke at vi setter pris på at NVE denne gangen velger en «konsept høring» der det legges frem alternative forslag til løsninger på en komplisert utfordring. Dette bidrar etter vår mening til en god behandling.

Mange av medlemmene våre har påpekt at det ligger en særlig omdømmeutfordring gjennom innføring av effekttariffer, all den stund enkelte kunder kan oppleve en betydelig økning av tariffen ved en slik omlegging, mens andre får en reduksjon. Vi vil derfor henstille om at bransjen og NVE sammen gjør sitt ytterste for å gjøre en overgang til effekttariffer så smidig som mulig. Informasjon og kommunikasjon blir viktige utfordringer som må behandles i fellesskap.

Markedet bør prise effekt

I dag priser markedet energiforbruk og i liten grad effekt. Dette er betenkelig all den stund investeringer i nett i hovedsak er effektrelaterede. Det kan derfor synes urettferdig og lite logisk å opprettholde en ren energitariff. Derfor bør kunder som har høyt effektuttak og lite energiforbruk betale mer, mens kunder som har høyere energiforbruk og lavere effekt bør få rimeligere tariffer.

Innføring av effekttariffer bør også ses i sammenheng med innføring av markeds mekanismer for øvrig som verdsetter effekt. Når markedet nå etterspør effekt, bør dette også prises inn i tariffene på en annen måte enn i dag.

Defo og KS Bedrift Energi mener derfor at det bør innføres effekttariffer basert på målt effekt. Dette vil kunne gi en tariff med dynamiske prissignaler til kundene. Vi mener en slik tariff kan forenkles i forhold til forslaget i høringen, noe vi kommer tilbake til i avsnittene under.

Det er pekt særlig på tre sentrale utfordringer:

- Opplevd rettferdighet, fordeling av kostnader
- Prissignaler, effektiv utvikling og bruk av nettet
- Kommunikasjonen av nye tariffer til kundene

Store investeringer i tiden fremover vil gi økt nettleie

Når man legger sammen planlagte investeringer i alle nett i årene fremover, ser vi en betydelig økning av nettleien. For sentralnettet alene er det antatt en dobling av tariffen kommende 10 år.

Vi ønsker oss derfor ikke bare smarte målere, men også smartere tariffer.

Brukstiden hos kundene er blitt lavere de senere årene. Dette gir en dårligere utnyttelse av nettet. Det er ønskelig å snu denne trenden. For å kunne påvirke kundens adferd til å øke sin brukstid, samt bidra til å utsette investeringer i nettet, leser vi av høringen at:

- Fortsatt bruk av energitariffer – fremstår som uaktuelt
- Prissignal som bidrag til effektiv bruk og utvikling av nettet fremheves
- Det slås fast at marginaltapsleddet alene ikke er tilstrekkelig til å gi riktig prissignal

I høringen trekkes frem tre alternative modeller for å møte fremtiden:

- Målt effektuttak: Kundens faktiske effektbruk i gitte timer
- Mulig effektuttak: Sikringsstørrelse
- Abonnert effekt: Modell med normal- og overforbruk (eller «struping»)

Nettselskapenes samlede inntekt er regulert av NVE, og innføring av effekttariffer påvirker ikke nettselskapenes samlede inntekter. Effekttariffer vil omfordele kostnader mellom kunder, der noen får lavere nettleie mens andre får økte kostnader. Dersom effekttariffene virker etter hensikten, er det grunn til å tro at en kan redusere de samlede kostnadene i nettet og dermed også redusere tariffene på sikt.

Innføring av AMS øker kostnadene i nettet. Dette er et besluttet tiltak, og kostnaden kommer uavhengig av om tariffen baseres på energi eller effekt.

Vi har gjennomgått fordeler og ulemper med de tre modellene som NVE lanserer.

Abonnert effekt ser vi som det minst aktuelle alternativet. Dette vil være en svært utfordrende tariff å forklare kundene.

Effekttariff basert på sikringsstørrelse kan ha en fordel ved at den vil kunne gi mer forutsigbare kostnader for kundene og en mer stabil tariffing fra nettselskapene. Vi tror at enkelte har sikret anleggene sine høyere enn nødvendig, gjerne etter anbefalinger fra elverket eller installatør. De vil da kunne være fristet til å sikre ned anlegget for å spare penger. Dette kan gi større muligheter for varmgang og økt brannfare. Kunden vil også kunne føle det urettferdig at de ble anbefalt en høyere sikring enn nødvendig, og at de nå på nytt må ta en investering for å redusere kostnadene. Likevel har det vært avgjørende for Defo og KS Bedrift at valg av sikringsstørrelse som modell, ikke vil gi den

fleksibiliteten for utformingen av tariffene fremover som innføringen av AMS åpner opp for. Når bransjen først investerer i ny teknologi bør denne utnyttes.

Slik vi vurderer det, er målt effekt det alternativet som er mest fleksibelt og dermed også mest fremtidsrettet. Vi tror at vi enda ikke har sett hvilke muligheter kombinasjonen AMS og annen smartteknologi kan gi oss.

Defo og KS Bedrift anbefaler effekttariffer basert på målt effekt

Av de tre hovedmodellene som NVE lanserer, anbefales målt effekt. Hovedgrunnen til dette er at vi tror kundene må få prissignaler for å endre sitt forbruksmønster og adferd. Innføring av AMS vil åpne opp for mange nye tilbud og tjenester for kundene, f.eks. via apper som styrer forbruk via en smarttelefon.

Fjerne energileddet i distribusjonsnettariffen

Når det gjelder oppbyggingen av effekttariffen så mener vi at energileddet bør fjernes. Dette forenkler tariffen betraktelig. Det bør være tilstrekkelig med ett fastledd og ett effektledd. Tariffen skal forklares til kunden og helst forstås. To ledd er i den anledning lettere å forholde seg til. Et eget energiledd vil trekke forbruksmønsteret i en annen retning enn innføringen av målt effekt, og gi insentiver til redusert brukstid. Vi må bestemme oss for hva som er det viktigste signalet å gi gjennom tariffen. Energileddet kan beholdes i sentralnettet som i dag. Det behøver ikke å påvirkes av denne tilnærmingen i distribusjonsnettet.

Å fjerne energileddet fra distribusjonsnettariffen vil også bidra til en mer stabil inntektsstrøm. Undersøkelser og tester viser at kundene kan flytte signifikant last over døgnet, uten at det gir noen vesentlige energiendringer.

Et viktig poeng er også at et energi- eller tapsledd basert på marginaltap vil bli et begrenset ledd i seg selv- når vi ser bort fra de påslagene som elavgift mm gir. Vi ser heller ikke at en overgang til å vektlegge effektforkonsum kan rettferdiggjøre en mer detaljert utforming av energiledd i distribusjonsnettet – geografisk eller tidsmessig.

For det tilfelle at energileddet består ønsker vi en tariff som består av et fastledd, et målt effektledd, samt et forenklet energiledd til dekning av totale tapsekostnader. Energileddet kan gjerne være fast for hele landet.

Oppbygging av effekttariffen

Detaljer i oppbyggingen av effekttariffen må vi komme tilbake til. Innledningsvis kan vi tenke oss at fastleddet bør utgjøre i størrelsesorden 40 til 50 % av den totale tariffen. Dette vil bidra til stabilitet i inntektsrammene. Resten av tariffen blir da et effektledd som vi tror bør avregnes på månedsbasis. Her kan f.eks. snittet av de 3 høyeste toppene danne grunnlaget for den effekt som skal betales. Dette vil gjøre at effekttopper som følge av gjeninnkobling etter strømstans vil bli glattet ut.

Forbruksavgiften kan ved vårt forslag med fordel bli fakturert av kraftomsetteren. Dette vil medføre en forenkling av nettariffen og gjøre den lettere å forstå for kundene.

Undersøkelser viser at noen kunder kan få spesielt uheldige utslag ved innføring av en effekttariff, disse bør kunne få spesialtariffer, eventuelt overgangsordninger. Det kan være gode grunner til at en enkelt kunde har den tariffen de har. Det bør åpnes for individuell behandling i forhold til hvilken belastning kunden reelt er for nettet.

Frist for innføring av ny effekttariff bør være 1.1.2020.

NVE bør fronte innføringen av effektpriser og det bør innføres på samme tidspunkt over hele landet. Tidsfrist for innføring mener vi bør være 1.1.2020. Da er AMS oppe og går og det gir noe tid for selskapene til å sikre seg tilstrekkelig med data for å kunne starte opp med effekttariffer. I forkant av tariffendring er det viktig at nettselskapene kan vurdere konsekvensene for egne kunder, slik at store urimeligheter kan avdekkes og håndteres.

Plusshus bør ha effekttariffer

Plusshus er på vei inn i distribusjonsnett. Dette er kunder som har tilnærmet samme nettbelastning som andre kunder, men som har et redusert energiuttak. For at disse ikke skal bli subsidiert av andre kunder, men få sin rettmessige andel av nettkostnadene, bør disse ha en effekttariff. Målt effekt er også den modellen som best takler plusshuskunder på en riktig og rettferdig måte.

Utkobelbare tariffer bør bestå

Utkobelbare tariffer bør bestå. Vi ser det som fordelaktig at selskapene har frihet til fortsatt å kunne benytte gode løsninger for sitt lokale nett med dertil tilhørende utfordringer. For øvrig er vi positive til at selskapene kan inngå lokale avtaler om kjøp av forbrukerfleksibilitet.

Oppsummert:

Defo og KS Bedrift Energi anbefaler innføring av effekttariffer basert på målt effekt. Energiledet i distribusjonsnett bør fjernes, slik at tariffen består av kun et fastledd og et effektledd.

Vi mener forslaget vil være mulig å kommunisere, gitt at bransje og myndigheter trekker i samme retning. Det vil gi en mer forutsigbar kostnad for kundene. Forslaget vil dessuten gi en riktigere og mer rettferdig fordeling av nettkostnaden mellom kunder enn det energitariffen gjør i dag. Forslaget gir videre signifikante prissignaler for bedre utnyttelse av nettet. Vi tror forslaget har et potensiale for reduserte nettkostnader på sikt, og dertil lavere nettleie til beste for kundene.

KS Bedrift og Defo deltar gjerne i et møte for å utdype våre synspunkter.

Med hilsen

Distriktenes energiforening, Defo

Knut Lockert

daglig leder

KS Bedrift Energi

Kristin Lind

Leder energi